

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3
Academic leadership of educational institution administrators according to
teachers' opinions in the Nong Han 2 school group, under the Udon Thani
primary educational service area office 3

พัชรา โพธิ์ไคร ¹ กิจพิณฐ์ อุสาโ ²
Patchara Pokai ¹ Kitpinit Usaho ²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี ^{1,2}Department of Educational
Administration, Faculty of Educational Administration, Ratchathani university

*Corresponding author's E-mail: patchara140636@gmail.com¹ Kitpinit.23@gmail.com*²

Received: December 11, 2023

Revised: January 22, 2024

Accepted: February 07, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน รองลงมา คือ ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนในการจัดทำแผนภารกิจให้คณะครูได้รับทราบร่วมกัน ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน คือ ผู้บริหารควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้านการนิเทศการสอน คือ ผู้บริหารควรมีการนิเทศการสอนควรมีตารางการออกนิเทศและให้คำแนะนำแก่ครู ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน คือ ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมีการจัดประเมินผลทุกภาคเรียนเป็นประจำ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศ คือ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการการใช้สื่อไอที

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ความคิดเห็นของครู

Abstract

The purpose of this research was to study the Academic leadership of school administrators according to teachers' opinions Nong Han School Group 2, under the Primary Educational Service Area Office Udon Thani District 3. The data were collected from purposive sampling with 123 people. The instrument used for data collection was a scale-type questionnaire with 5 estimation levels, with IOC values ranging from 0.67 – 1.00, and confidence values of 0.91. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. 1. The academic leadership of school administrators according to teachers' perspectives in Nong Han School Network 2 under Udonthani Primary Educational Series Area Office 3 overall at a high level. The aspects with the highest were evaluation and monitoring of student progress. Next, mission planning, teaching supervision, and promoting the academic atmosphere. The lowest is curriculum management and teaching. 2. Guidelines for developing academic leadership in the educational institution Administrators are as follows; mission planning: administrators should plan to prepare mission plans for teachers to know together. Next, curriculum management and teaching: Administrators should prepare the curriculum to suit the context of the educational institution as much as possible. Teaching supervision: Administrators should have supervision of teaching and should have a schedule for supervision and giving advice to teachers.

Keyword: academic leadership; school administrator; teachers

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติเป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ ไทย เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญ และทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ที่จะนำทรัพยากร มนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทั่วโลกควบคู่กับ การธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนา ศักยภาพ และ ชีตความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดงานตอบสนองความต้องการของแรงงาน และการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดัน ภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้ คนไทยได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดัก

ประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย ดังนั้นประเทศไทยได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2575) เพื่อให้การพัฒนาประเทศ มีความต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศไว้ว่า “ประเทศ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงภายในปี 2579 ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยที่มีการพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีความเป็นธรรมในสังคมประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคและโลกระบบเศรษฐกิจดิจิทัลเข้มแข็งที่เติบโตอย่างมีคุณภาพ เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพทันสมัย รับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม คนไทยในอนาคตจึงต้องมีความรู้และร่วมกันพัฒนาประเทศ จึงสามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ที่คนไทยสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญในการนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารองค์กร เพราะในการจะประสบผลสำเร็จขององค์กรนั้น จำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีประสบการณ์สามารถจูงใจผู้ร่วมปฏิบัติงาน มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความทุ่มเทให้กับการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล, 2560) ในขณะที่ เพ็ญภา ศรีแปลก (2563) กล่าวถึงผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานของบุคลากร และมีความสำคัญต่อผลงานโดยรวมทั้งหมดของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะผู้นำหรือผู้บริหารนั้น เป็นผู้ควบคุม ดูแล และมีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ซึ่งทำให้ผลการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ผู้นำเป็นผู้รับผิดชอบต่อประสิทธิผลของงานความสำเร็จของสถานศึกษาจะเกิดขึ้นอยู่กับความตระหนักรู้ในความสำคัญของผู้นำว่าจะเป็นผู้เปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ปรับภูมิทัศน์ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม สภาพชุมชนและเป็นผู้สนองความต้องการทางการศึกษาของชุมชน

การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้คุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จจะทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาการบริหารงาน วิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษางานวิชาการ (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2552)

ภาวะผู้นำทางวิชาการจึงนับว่ามีความสำคัญ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการเน้นกิจกรรม การเรียนการสอน แกไขการจัดการเรียนการสอนเป็นความสามารถโน้มน้าวจูงใจหรือชี้นำบุคคลในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา มีการส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่ม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายนำความรู้ทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ กำกับติดตามให้บุคคลทำงานเป็นระบบ เน้นแนวประสานงานให้ความสะดวก สร้างความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจและความอบอุ่นในการร่วมงาน ดูแลให้ความช่วยเหลือให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ (2560) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่จะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการใช้โอกาส ใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพและหันมาทุ่มเทให้กับงานบริหารโรงเรียนเป็นหลัก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นตำแหน่งที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างมากจากครู ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูน การเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนในกลุ่มหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3 จึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการทั้งหน่วยงานสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้วางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

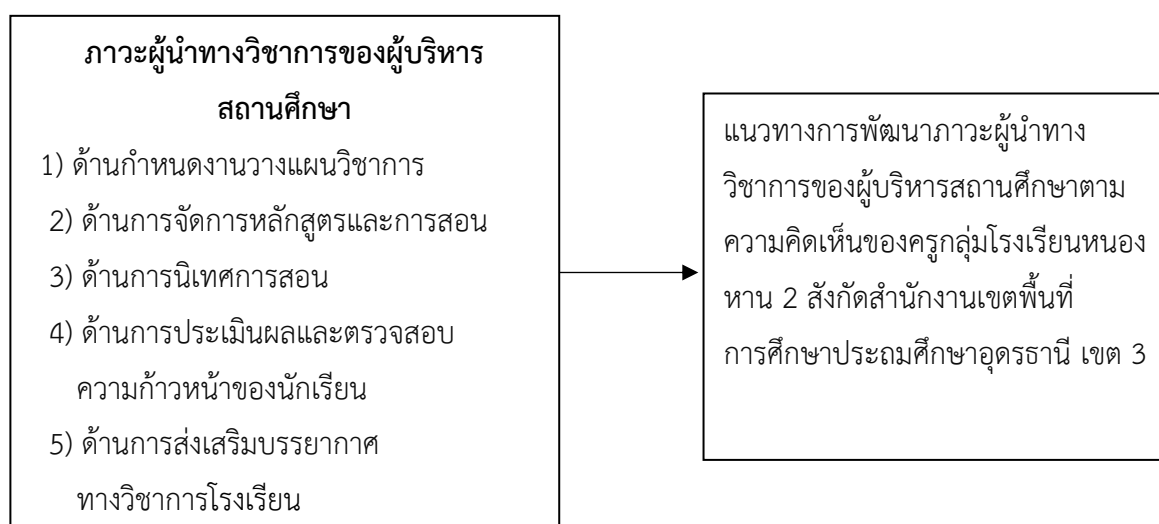
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของ พัชรพรณ ขอบธรรม (2562), สมบัติ นามบุรี (2562), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) และ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนกำหนดภารกิจ 2) การจัดการหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศการสอน 4) การประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 180 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 123 คน ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 123 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan 1970,

p. 608)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1. ลักษณะของเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวความคิดของลิเคิร์ท (Likert's scale) (2556, หน้า 121) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 2. สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ 3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องของรูปแบบ (Format) และการใช้ภาษา (Wording) และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of Item objective:IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาที่ใช้ โดยให้ค่าความสอดคล้อง ดังนี้ + 1 หมายถึง เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการศึกษา 4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับประชากรผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นหาคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91 และ 5.พิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดำเนินการโปรแกรม Google form เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับอีเมลแบบสอบถามตอบกลับทั้งหมด 92 คน คิดเป็นร้อยละ 74.79

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจัดระเบียบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปดังนี้ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) 2. ข้อมูลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้ว

แปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) 3. ข้อมูลแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลาง 5 โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 1 แสดงระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษานากลางภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ	4.26	0.65	มาก	2
2	ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน	4.21	0.60	มาก	5
3	ด้านการนิเทศการสอน	4.25	0.58	มาก	3
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้า ของนักเรียน	4.29	0.53	มาก	1
5	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.23	0.54	มาก	4
รวม		4.25	0.53	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการกระจายตัวมาก มีค่า ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีค่า ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ มีค่า ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.65) และ ด้านการนิเทศการสอน มีค่า ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.58) และ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีค่า ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.54) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน มีค่า ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.60)

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1. ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนในการจัดทำแผนภารกิจให้คณะครูได้รับทราบร่วมกัน ให้มี

การวางแผนในการจัดทำแผนภารกิจให้คณะครูได้รับทราบร่วมกัน ผู้บริหารมีการวางแผนก่อนดำเนินงานทุกครั้ง โดยตระหนักถึงความรู้ที่ได้ฝึกฝนมานำมาใช้ในการบริหารวางแผนงาน มีการกำหนดพันธกิจที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ผู้บริหารควรมีแนวทางการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา มีการประชุมและชี้แจงให้ชัดเจน เพื่อเป็นการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ

2. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน คือ ผู้บริหารควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาให้มากที่สุด ผู้บริหารควรให้ความรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้านเพื่อให้เกิดงานอย่างมีคุณภาพและตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ผู้บริหารควรมีการจัดการหลักสูตรควรมีการประชุมวางแผนการจัดทำให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และมีการสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรและการสอนทุกด้าน

3. ด้านการนิเทศการสอน คือ ผู้บริหารควรมีการนิเทศการสอนควรมีตารางการออกนิเทศและให้คำแนะนำแก่ครู ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการสอนของครูเป็นประจำ มีการนิเทศติดตามการสอนอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารต้องมีการนิเทศการสอนของครูเพื่อจะรับรู้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน คือ ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมีการจัดประเมินผลทุกภาคเรียนเป็นประจำ ผู้บริหารควรให้ครูประเมินและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนที่หลากหลายและสม่ำเสมอ และ แจ้งผลการเรียนกับนักเรียน และนักเรียนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเองได้ทุกระยะเพื่อเกิดการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ คือ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการควรส่งเสริมการใช้สื่อไอที ผู้บริหารควรส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประกวดแข่งขันเพื่อให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณส่งเสริมการจัดบรรยากาศทางวิชาการ และ ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และจัดให้การศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลการทดสอบมาใช้ในการแก้ปัญหา นักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะการประเมิน

ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการติดตาม ค้นหา และตีความหมาย หลักฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จหรือพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อระบุความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้ของผู้เรียน และแนวทางการปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน ซึ่งเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน วิธีการสอนของผู้สอน กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด สอดคล้องกับ พัชรภรณ์ จันทพล (2560) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครนายก การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามประเภทโรงเรียน ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์การบริหาร และ ประเภทของบุคลากร ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำหนด พันธกิจของ โรงเรียน และ 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ประเภทโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ การเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไป น้อย จึงอธิบายได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ ผู้บริหารมีเป้าหมายและ จุดเน้นที่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ภารกิจของโรงเรียน คืองานทุก อย่างของโรงเรียน มีการทำงานตลอด โดยที่ไม่หยุดแม้กระทั่งวันหยุดราชการ ถ้าจะพูดถึงงานของโรงเรียนนั้น มีมากเกินไปที่จะบรรยายได้ แต่จะพูดถึงงานเพียงบางด้านเท่านั้น เช่น งานหลักด้านการเรียนการสอน งานด้าน นักเรียน งานด้านบริการ และ การจัดการงานด้านการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกโรงเรียน ฯลฯ โรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนของรัฐหรือเอกชน ขนาดใหญ่หรือเล็กก็ตาม จะอยู่ในชนบทไกลแค่ไหน ล้วน แล้วมีภารกิจที่จำเป็นต้องทำทั้งสิ้น ซึ่งภารกิจหรืองานที่ต้องทำนั้นจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบงานในด้านต่าง ๆ โรงเรียนแต่ละแห่งก็จะมีผู้นำหรือผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน เป็นผู้จัดกลุ่มงานและกระจายสายการดูแล กำกับกับการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนของตน จะต้องมีการจัดให้เป็นกลุ่มงานแบบถาวร เช่น เป็นฝ่าย เป็นหน่วย เป็นงาน หรืออาจกำหนดให้เป็นแบบไม่ถาวร เช่น คณะกรรมการเฉพาะกิจ มีวาระการปฏิบัติงานที่แน่นอน เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจที่ต้องทำในแต่ละปีหรือแต่ละวาระก็หมดหน้าที่ก็ได้ และผู้ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในงานที่ตนรับผิดชอบและดำเนินการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนรชัย ภักดีศุภผล (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาตามการ รับรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และแต่ละองค์ประกอบมีด้านที่มากที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการเป้าหมายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่ง ส่งเสริมสภาพการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และ 3) ครูที่มีอายุระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน

ด้านที่ 2 ด้านการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ ผู้บริหารร่วมกับครูในการวางแผนการ นิเทศการเรียนการกำหนดปฏิทินนิเทศการสอนที่ชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการบริหารงานวิชาการที่มีเป้าหมายให้ครูมีความรู้ ความ เข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตรและเป็นนโยบายเร่งรัด คุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องดำเนินการ ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะมันเป็นกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการ นิเทศ ตามแนวทางของประชาธิปไตยที่เน้นการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และผู้รับการนิเทศยอมรับเพื่อ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับธนิ รัตนศักดิ์ดา (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน และศึกษาแนวทางในการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราชญ์บุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า 1. ภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการ นิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทาง วิชาการ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ และด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ ผู้บริหารจัดสรร ห้องสมุดที่มีคุณภาพ แหล่งค้นคว้าหาความรู้ให้สะดวกต่อการใช้งาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดบรรยากาศการ เรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะ ทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอน สนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความกลัว หวาดระแวง โรงเรียนน่าอยู่ สอดคล้องกับเพ็ญภา พลัณิม (2559) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผล ของโรงเรียน และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การวางแผน การจัดการ และการนิเทศ 2) ประสิทธิภาพของ โรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับ จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านครู ด้าน กระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการบริหาร และด้านผู้บริหาร และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การจัดการ และ การวางแผนเป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 82.60 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านที่ 4 ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครู จัดทำเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การบริหารจัดการหลักสูตร คือ กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร เริ่มตั้งแต่การวางแผนใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับ กมลทิพย์ บุญโพธิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครู 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาด

สถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่สูงขึ้นมีการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรให้ชัดเจนแก่บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตร เพื่อสนับสนุนให้ครู จัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ หลักสูตรรายวิชาท้องถิ่นที่เอื้อกับบริบทของสถานศึกษา ควรส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและ เพิ่มความสามารถควรส่งเสริมและพัฒนาครู ให้มีทักษะด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐานสนับสนุนให้ครูวัดผลเพื่อปรับปรุงผลการ เรียนและตัดสินผลการเรียนอีกทั้งควรส่งเสริมให้ครูได้จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างเครือข่ายทางวิชาการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับ บุคลากร

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูกลุ่มโรงเรียน หนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้

1. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมีการจัด ประเมินผลทุกภาคเรียนเป็นประจำ ผู้บริหารควรให้ครูประเมินและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนที่ หลากหลายและสม่ำเสมอ และ แจ้งผลการเรียนกับนักเรียน และนักเรียนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของ ตนเองได้ทุกระยะเพื่อเกิดการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับ พัทธราภรณ์ จันทพล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภองครักษ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอ อองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก จำแนกตามประเภท โรงเรียน ขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพการบริหาร และ ประเภทของบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของ นักเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำหนด พันธกิจของโรงเรียน และ 2) การ

เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอ องค์รักษ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ประเภทโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรมีการวางแผนในการจัดทำแผนภารกิจให้คณะครูได้รับทราบร่วมกันให้มีการวางแผนในการจัดทำแผนภารกิจให้คณะครูได้รับทราบร่วมกัน ผู้บริหารมีการวางแผนก่อนดำเนินงานทุกครั้ง โดยตระหนักถึงความรู้ที่ได้ฝึกฝนมานำมาใช้ในการบริหารวางแผนงาน มีการกำหนดพันธกิจที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ผู้บริหารควรมีแนวทางการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา มีการประชุม และชี้แจงให้ชัดเจน เพื่อเป็นการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดภารกิจ สอดคล้องกับนรัชย์ ภักดีศุภผล (2562) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และแต่ละองค์ประกอบมีด้านที่มากที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการเป้าหมายของโรงเรียน องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และ 3) ครูที่มีอายุระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ด้านการนิเทศการสอน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรมีการนิเทศการสอนควรมีตารางการออกนิเทศและให้คำแนะนำแก่ครู ผู้บริหารควรมีการนิเทศติดตามการสอนของครูเป็นประจำ มีการนิเทศติดตามการสอนอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารต้องมีการนิเทศการสอนของครูเพื่อจะรับรู้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน และศึกษาแนวทางในการพัฒนา ภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราชญ์บุรี เขต 2 ผลวิจัย พบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริม บรรยากาศทางวิชาการ ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ และด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการ ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการควรส่งเสริมการใช้สื่อไอที ผู้บริหารควร ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญประกวดแข่งขันเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณส่งเสริมการจัดบรรยากาศทางวิชาการ และ ผู้บริหารจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และจัดให้การศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบที่ หลากหลาย สอดคล้องกับ เพ็ญญา พลัณณิม (2559) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การ วางแผน การจัดการ และการนิเทศ 2) ประสิทธิผลของ โรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านครู ด้าน กระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการบริหาร และด้าน ผู้บริหาร และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การจัดการ และการวางแผนเป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 82.60 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรจัดทำหลักสูตรให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษาให้มากที่สุด ผู้บริหารควรให้ความรู้แก่ครูในทุก ๆ ด้านเพื่อให้เกิดงานอย่างมีคุณภาพและตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ผู้บริหารควรมีการจัดทำหลักสูตรควรมีการประชุมวางแผนการจัดทำให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และมีการสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรและการสอนทุกด้าน สอดคล้องกับ กมลทิพย์ บุญโพธิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของครู 2) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่สูงขึ้นมีการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรให้ชัดเจนแก่บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตร เพื่อสนับสนุนให้ครูจัดทำหลักสูตรแบบบูรณาการ หลักสูตรรายวิชาที่ท้องถิ่นที่เอื้อกับบริบทของสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและเต็มความสามารถควรส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทักษะด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐานสนับสนุนให้ครูวัดผลเพื่อปรับปรุงผลการเรียนและตัดสินผลการเรียนอีกทั้งควรส่งเสริมให้ครูได้จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางวิชาการของครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางสำหรับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกำหนดงานวางแผนวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ มีความรู้เกี่ยวกับการสอน และมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนทางการศึกษา มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการ

วางแผนให้ดี มีวิสัยทัศน์ที่ดีเยี่ยมในการบริหารจัดการ มีความรู้เข้าใจครู ใจกว้างเปิดใจกับครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร คอยดูแลแนะนำแก้ไข และส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และควรกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย เป้าประสงค์ จุดประสงค์ หลักการทำงาน แนวปฏิบัติในการพัฒนาโรงเรียนอย่างชัดเจน

2. ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการบริหารจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านหลักสูตร และหลักการจัดการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และวัฒนธรรมที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการประชุมและวางแผนการจัดทำหลักสูตร และการสอนให้ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุด มีการจัดทำหลักสูตรตรงตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษากำหนด และให้คำแนะนำ ด้านการออกแบบจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

3. ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการสอนของครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผลการสอนของครู สนับสนุนให้ครูสอนตรงตามจุดประสงค์ และมีการกำกับติดตาม และสะท้อนผลการสอน ควรมีการนิเทศติดตามการสอนของครูในแต่ละภาคการศึกษา โดยผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระวิชา จัดให้มีการประชุมสัมมนาย่อยในกลุ่มสาระ และมีการออกนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู มีการชี้แนะแนวทางแก้ไข ให้เกิดการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขึ้นไปตรงตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู ช่วยแนะนำ แก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ไม่ใช่การจับผิดครู เพื่อให้ครูและนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินผลการเรียนการสอนของครู และสนับสนุนให้ครูสอนตรงตามจุดประสงค์เป้าหมายที่วางไว้ มีการกำกับติดตามสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยดูผลจากการสอบ RT, NT และมีการวัดผลกลางภาค ปลายภาค รายปี ทุกๆ ปี ควรมีการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ หรืออ่านไม่ได้เขียนไม่ออก และเปิดโอกาสให้ครู ใช้เครื่องมือการประเมินผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีการวัดผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ให้ความยุติธรรมนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่างกันเพื่อทดสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเป็นธรรมและมีศักยภาพ

5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดสรรทรัพยากร หรือสื่อการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมในด้านวิชาการหลายๆ ด้าน เช่น ส่งเสริมในด้านวิชาการ พัฒนาการสอนเทคนิคการสอน และอีกหลาย ๆ ด้านที่ครูควรพัฒนา เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนเก่ง ดี มีสุข และมีการพัฒนาตัวเอง ทั้งครูและนักเรียนอยู่เสมอ และควรมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี หรือนำ

โปรแกรมเทคโนโลยีต่าง ๆ ทางการศึกษามาใช้เพื่อลดภาระงานครู เพื่อคณะครูจะได้ลดภาระงานธุรการในการจัดทำเอกสารชั้นเรียน ครูจะได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

สรุป

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้ว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นครูกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของพัชราพรรณ ขอบธรรม (2562) สมบัติ นามบุรี (2562), สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดและวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน 3) ด้านการนิเทศการสอน 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 1.1 ด้านการวางแผนกำหนดภารกิจ ผู้บริหารควรมีการกำหนดภารกิจของโรงเรียนจากขอบเขตของงานวิชาการที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน
- 1.2 ด้านการจัดการหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารควรมีบทบาทสำคัญในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษากำหนดสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพของแต่ละกลุ่มสาระ
- 1.3 ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรวางแผนร่วมกับครูในการออกแบบเครื่องมือและทำแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการนิเทศการสอน
- 1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูนำแบบรายงานพัฒนาการ คุณลักษณะผู้เรียนมาใช้ในการแก้ปัญหานักเรียน
- 1.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการผู้บริหารควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจาก โรงเรียนที่มีผลงานปฏิบัติที่เป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพในสังกัดจังหวัดอุดรธานี
 - 2.2 ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนหนองหาน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ บุญโพธิ์. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา).* ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ธนิต รัตนศักดิ์ดา (2565). *ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.*
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *โน้ตย่อผู้บริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ : ตีรณสาร การพิมพ์.*
- นพพล ศุภวิทยาเจริญกุลม. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- นรชัย รักดีศุภผล. (2562). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- พัชรพรพรรณ ขอบธรรม. (2562). *การวางแผนกลยุทธ์: เครื่องมือสู่ความสำเร็จขององค์กร. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 1(2), 55-75.*
- พัชรภรณ์ จันทพล. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เพ็ญภา พลัฒิม. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.*
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2552). *การจัดการจากมุมมองนักบริหาร. กรุงเทพฯ: จี พี ไฮเบอร์พริ้นท์. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.*
- สมบัติ นามบุรี. (2562). *นวัตกรรมและการบริหารจัดการ. วารสารวิจัยวิชาการ, 2(2), 121-123.*
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.*

